

ปัญญาชนพันธุ์ กวก. เชียงราย 1

ข้อมูลเมื่อวันที่ 21 มิ.ย. 2564

ประวัติ

ปัญญาชนธุ์ผสมสายพันธุ์เชียงราย 2-20 เป็นสายพันธุ์ที่ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์สิบสองปันนา (ต้นแม่) กับพันธุ์พื้นเมืองสันกำแพง (ต้นพ่อ) โดยพันธุ์สิบสองปันนาเป็นพันธุ์นำเข้ามาจากประเทศจีนเมื่อปี พ.ศ. 2548 ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงรายได้ทำการประเมินพันธุ์สิบสองปันนากับพันธุ์พื้นเมือง ในปี 2554-2555 พบว่า พันธุ์สิบสองปันนามีผลผลิตสูง มีการเจริญเติบโตเร็วแต่มีสารซาโปนินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพันธุ์พื้นเมืองสันกำแพงเป็นพันธุ์ที่พบบริเวณอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพันธุ์พื้นเมืองของไทย ผลผลิตต่ำมาก แต่มีสารซาโปนินสูง ปี 2556 จึงได้ดำเนินการผสมพันธุ์ และคัดเลือกลูกผสมในรุ่นที่ 1 (F1) ถึง รุ่นที่ 4 (F4) ในปีพ.ศ. 2559-2562 เก็บเมล็ดในแต่ละรุ่นนำไปทดสอบผลผลิตและสารซาโปนินที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงรายเป็นเวลา 4 ปี จึงได้ปัญญาชนธุ์ผสมสายพันธุ์เชียงราย 2-20 ในปี พ.ศ. 2562

ลักษณะประจำพันธุ์

รากมีสีขาวอยู่ใต้ดินและเหนือดินบริเวณข้อของลำต้น ลำต้นเถาเลื้อยยาว 7.56 เมตร กว้าง 0.26 ซม. ข้อมีความยาว 8.68 ซม. ใบมีใบย่อย 5 ใบ รูปรีถึงรูปไข่ กว้าง 4.52 ยาว 8.93 ซม. ใบสีเขียวเข้ม G139A ขนที่ใบมีสีขาว สั้นหนา ขอบใบมีรอยหยัก 25 จำนวนกิ่งมีการแตกกิ่ง 83 กิ่ง ช่อดอกแยกเพศดอกเพศผู้มีกลีบดอก 5 แฉก สีขาว ดอกเพศเมียมีรังไข่สีเขียว ผลและเมล็ดผลกลม สีเขียว มีขน เมื่อแก่เป็นสีดำ ภายในมี 3 เมล็ด รูปหัวใจ น้ำหนักสด 1,897.5 กก./ไร่ น้ำหนักแห้ง 210.5 กก./ไร่ อายุเก็บเกี่ยวหลังปลูก 105 วัน คุณสมบัติทางเคมีมีสารซาโปนินในต้น 11.47 กรัม/น้ำหนักแห้ง 100 กรัม

ชื่อพืชที่รับรอง

ปัญญาชนพันธุ์ กวก. เชียงราย 1

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ดอนและที่ลุ่ม มีการระบายน้ำดี ไม่มีน้ำท่วมขัง

ข้อควรระวัง/ข้อจำกัด

ควรปลูกในพื้นที่ที่มีร่มเงา หรือปลูกภายใต้โรงเรือนที่มีตาข่ายพรางแสงอย่างน้อย 50 %

หน่วยงานเจ้าของพันธุ์

ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

วันที่รับรอง วัน/เดือน/ปี

15 ส.ค. 2562

ประเภทพันธุ์

พันธุ์แนะนำ

ลักษณะเด่น

1. สารซาโปนินทั้งต้นเฉลี่ย 11.47 กรัม/น้ำหนักแห้ง 100 กรัม สูงกว่าพันธุ์สิบสองปันนาร้อยละ 52
2. ผลผลิตน้ำหนักแห้ง 210.5 กก./ไร่ สูงกว่าพันธุ์สิบสองปันนาร้อยละ 31
3. อายุเก็บเกี่ยว 105 วัน สั้นกว่าพันธุ์สิบสองปันนาที่มีอายุเก็บเกี่ยว 116 วัน

ประเภทพืช

พืชสวน